

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА**

2 юни 2020 г. – Вариант 2

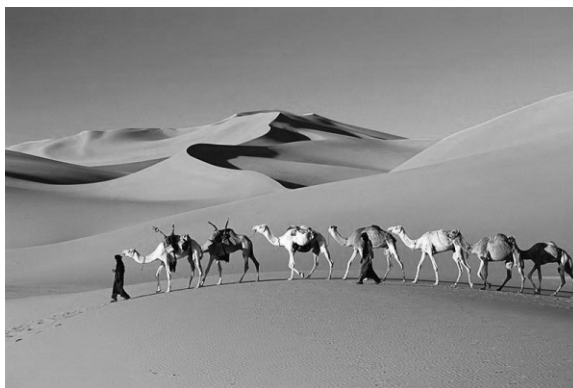
МОДУЛ 1

Време за работа – 60 минути

Отговорите на задачите от 1. до 30. вкл. отбелязвайте в листа за отговори!

1. Взаимодействието на кои две геосфери се проявява в пустинята от снимката?

- А) атмосфера и хидросфера
- Б) литосфера и атмосфера
- В) хидросфера и педосфера
- Г) литосфера и биосфера

2. Кой от процесите е характерен за хидросферата?

- А) възникване на земетресение
- Б) образуване на антициклон
- В) образуване на цунами
- Г) образуване на мъгла

3. В кой климатичен пояс се отчитат най-малки годишни температурни амплитуди?

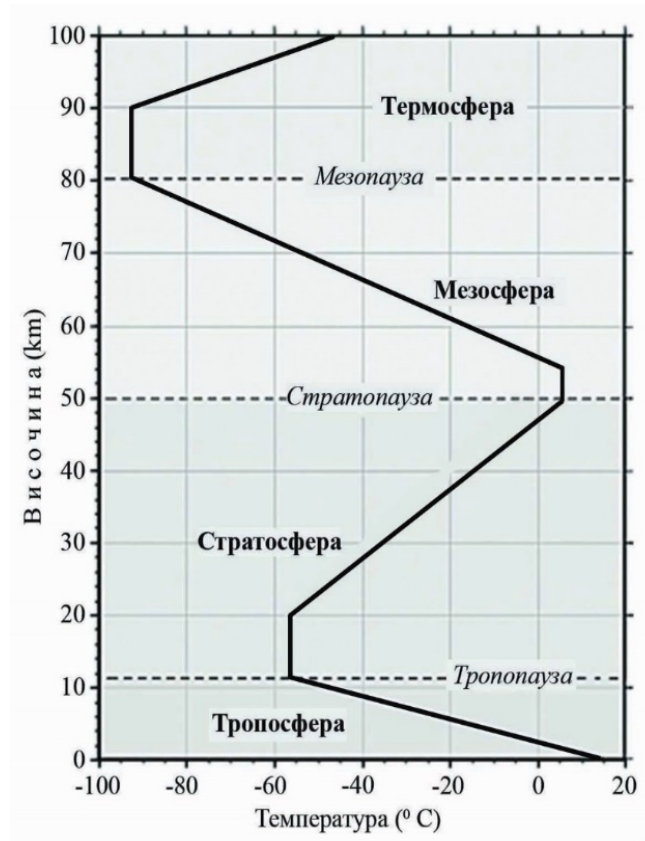
- А) в екваториалния
- Б) в тропичния
- В) в умерения
- Г) в субполярния

4. С кое ще допълните твърдението, така че то да е вярно: „Вливащите се в океана големи реки като река Амазонка ..... в обширни крайбрежни части.“?

- А) значително повишават солеността
- Б) значително понижават солеността
- В) променят несъществено солеността
- Г) изобщо не променят солеността

5. Разгледайте схемата на вертикалния строеж на атмосферата. Определете с колко градуса общо се променя температура от земната повърхност до горната граница на тропосферата.

- А) 20°- 40°С
- Б) 50°- 60°С
- В) 70°- 85°С
- Г) 100°- 105°С

6. Какви почви се образуват покрай реките върху натрупаните от тях наноси и тревна растителност?

- А) алувиално-ливадни почви
- Б) планинско-ливадни почви
- В) хумусно-карбонатни почви
- Г) торфени почви

7. По какво си приличат зоната на полярните пустини и зоната на тропичните пустини?

- А) по географското разположение
- Б) по условията за трудова дейност
- В) по особеностите на релефа и климата
- Г) по особеностите на климата

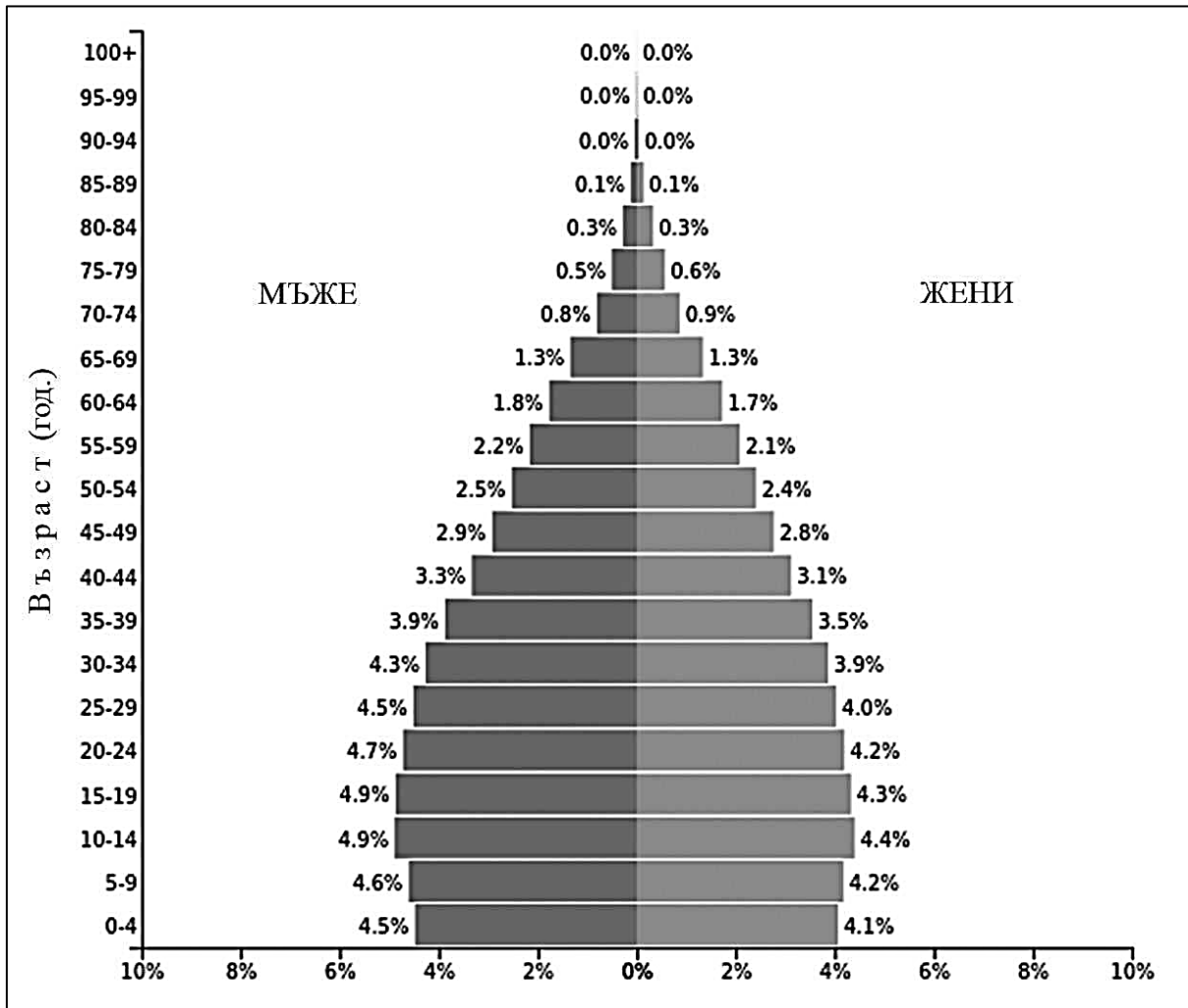
8. Коя от страните се отличава със застаряващо население?

- А) Бангладеш
- Б) Мексико
- В) Колумбия
- Г) Италия

9. Разгледайте полово-възрастовата пирамида на Индия за 2019 г. Кое твърдение е вярно за населението на страната?

- А) Хората над 65 години са една трета от всички.
- Б) В групата до 25 години преобладават мъжете.
- В) Половината от населението е до 15 години.
- Г) Хората в трудоспособна възраст са най-малко.

Полово-възрастова пирамида на Индия (2019 г.)

Източник: PopulationPyramid.net.net

10. Коя стопанска дейност най-малко зависи от природните условия и ресурси?

- А) производството на ветрови турбини
- Б) производството на ветрова енергия
- В) добивът на иглолистна дървесина
- Г) добивът на естествен каучук

11. Къде има подходящи условия за създаване на зони за свободна търговия?

- А) в образователните центрове, историческите селища, земеделските райони
- Б) в курортните селища, религиозните центрове, планинските райони
- В) в минните селища, балнеоложките центрове, равнинните райони
- Г) в пристанищните градове, транспортните възли, пограничните райони

12. Кое е вярното твърдение за Европейския регион?

- А) Населението е равномерно разположено.
- Б) Земеделството е ниско продуктивно.
- В) Регионът е важен финансов център.
- Г) Машиностроенето е слабо развито.

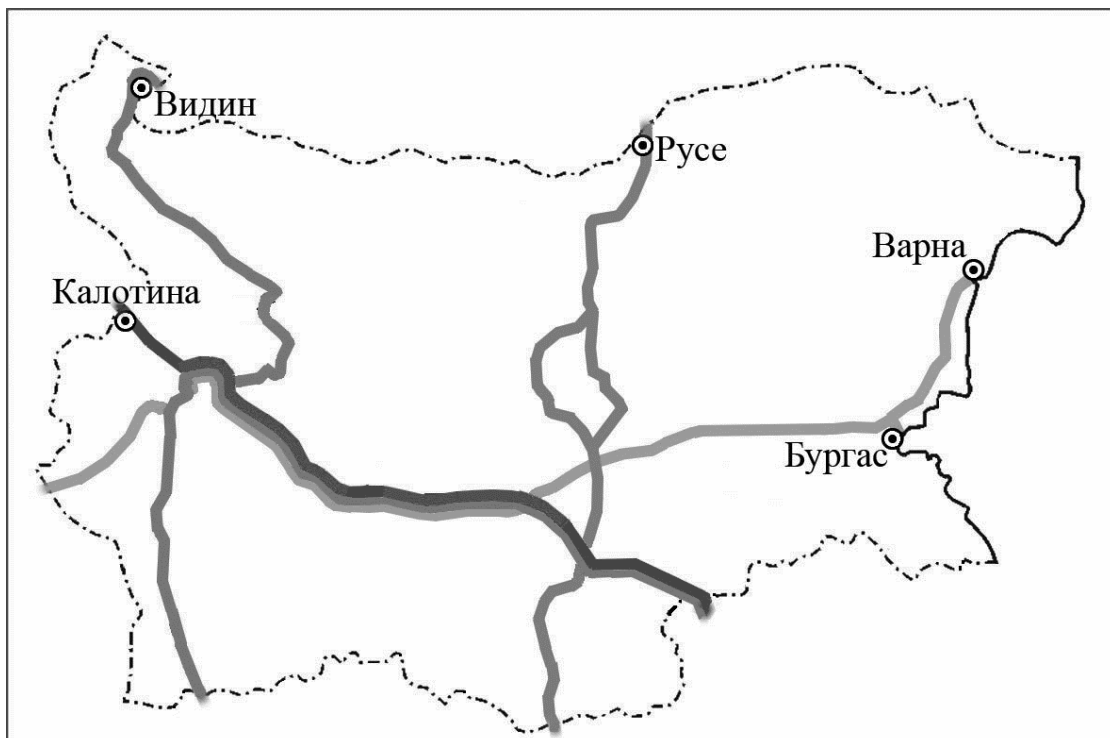
13. Към коя група държави се отнасят *едновременно* Япония, Австралийски съюз и Канада?

- А) на развиващите се държави
- Б) на най-големите държави
- В) на държавите монархии
- Г) на островните държави

14. По картосхемата на европейските транспортни коридори на територията на България определете кои са входно-изходните ГКПП на транспортен коридор № 10?

- А) Калотина – Капитан Андреево
- Б) Гюешево – Бургас (Варна)
- В) Русе – Маказа
- Г) Видин – Кулата

Европейски транспортни коридори, преминаващи през територията на България

15. Разгледайте таблицата с географските координати на крайните точки на България. На коя граница е разположена крайната точка с координати $44^{\circ} 13'$ с. г. ш. и $22^{\circ} 40'$ и. г. д.?

- А) на източната
- Б) на западната
- В) на северната
- Г) на южната

Географски координати на крайните точки на България	
северна географска ширина (с. г. ш)	източна географска дължина (и. г. д.)
$44^{\circ} 13'$	$22^{\circ} 40'$
$41^{\circ} 14'$	$25^{\circ} 17'$
$43^{\circ} 48'$	$22^{\circ} 21'$
$43^{\circ} 32'$	$28^{\circ} 37'$

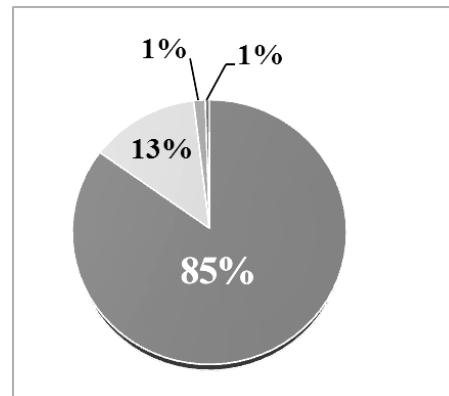
Източник: НСИ, 2014

16. В коя от четирите основни морфоструктури в България попада вулканът Кожух, разположен в Санданско-Петричкото поле?

- А) Мизийска плоча
- Б) Балканиди
- В) Краищиди
- Г) Рило-Родопски масив

17. Кой вид въглища отговаря на 13% от кръговата диаграма за промишлените запаси на въглища в България?

- А) лигнитни въглища
- Б) кафяви въглища
- В) черни въглища
- Г) антрацитни въглища

18. За коя климатична област на България е характерна бризова циркулация?

- А) умереноконтинентална
- Б) преходна
- В) континентално-средиземноморска
- Г) черноморска

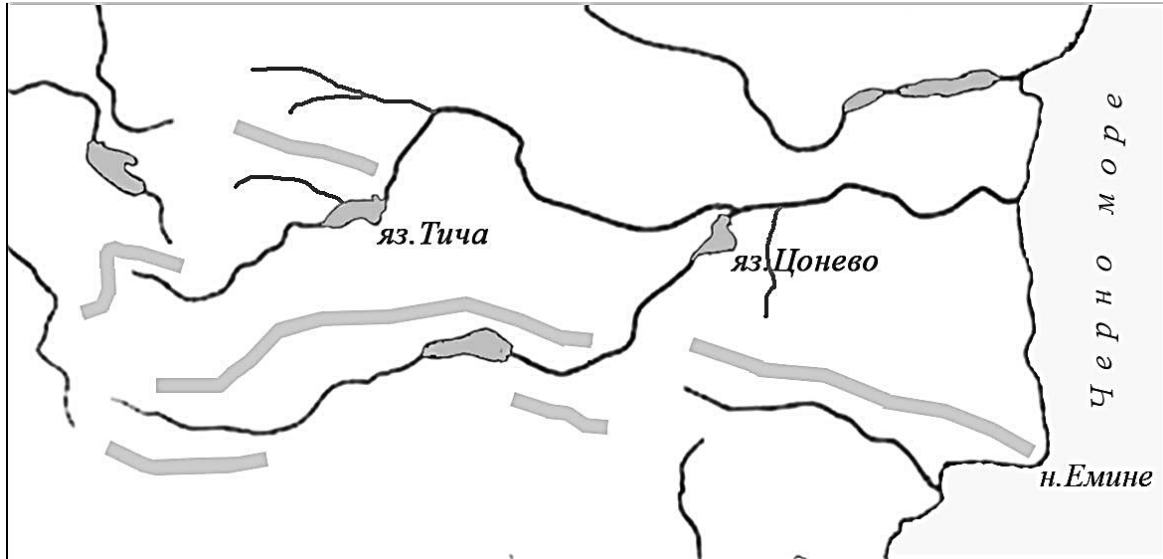
19. Коя характеристика се отнася *едновременно* за река Осъм и за река Арда?

- А) Реката е маловодна през късното лято.
- Б) Оттича се към Егейската отточна област.
- В) Тече от юг на север и се влива в р. Дунав.
- Г) Влива се извън територията на страната.

20. Речната система на коя българската река от Черноморската отточна област е представена на картосхема 1?

- А) река Искър
- Б) река Велека
- В) река Камчия
- Г) река Янтра

Картосхема 1

21. Къде в България има значителни горски ресурси?

- А) в Западните Родопи
- Б) в Източната Дунавска равнина
- В) в Задбалканските котловини
- Г) в Горнотракийската низина

22. Кое твърдение за релефа на планините Рила и Пирин се отнася само за една от тях?

- А) Част е от най-старата суша у нас.
- Б) Има високопланински релеф.
- В) Има ледникови форми и езера.
- Г) Според релефа се дели на три части.

23. В коя природногеографска област са разположени Задбалканските котловини, примери за каквито са Карловската, Казанлъшката и Сливенската котловина?

- А) Старопланинската област
- Б) Краищенско-Средногорската област
- В) Тракийско-Странджанската област
- Г) Рило-Родопската област

24. Анализирайте двете диаграми. С кое ще допълните твърдението, така че то да е вярно: „Кръговите диаграми представят възрастовата структура на населението на България и на община Невестино в ..... област.“?

- А) Кюстендилска
- Б) Кърджалийска
- В) Шуменска
- Г) Разградска

25. С коя стойност ще попълните таблицата за средната гъстота на населението в България в първия височинен пояс (0 – 200 m)?

- А) 1993,1 души/km²
- Б) 993,1 души/km²
- В) 93,1 души/km²
- Г) 9,3 души/km²

Височинни пояси	Средна гъстота на населението
0 – 200 m	.....
200 – 500 m	70,7 д./km ²
500 – 700 m	152,2 д./km ²
700 – 1000 m	36 д./km ²
над 1000 m	7 д./km ²

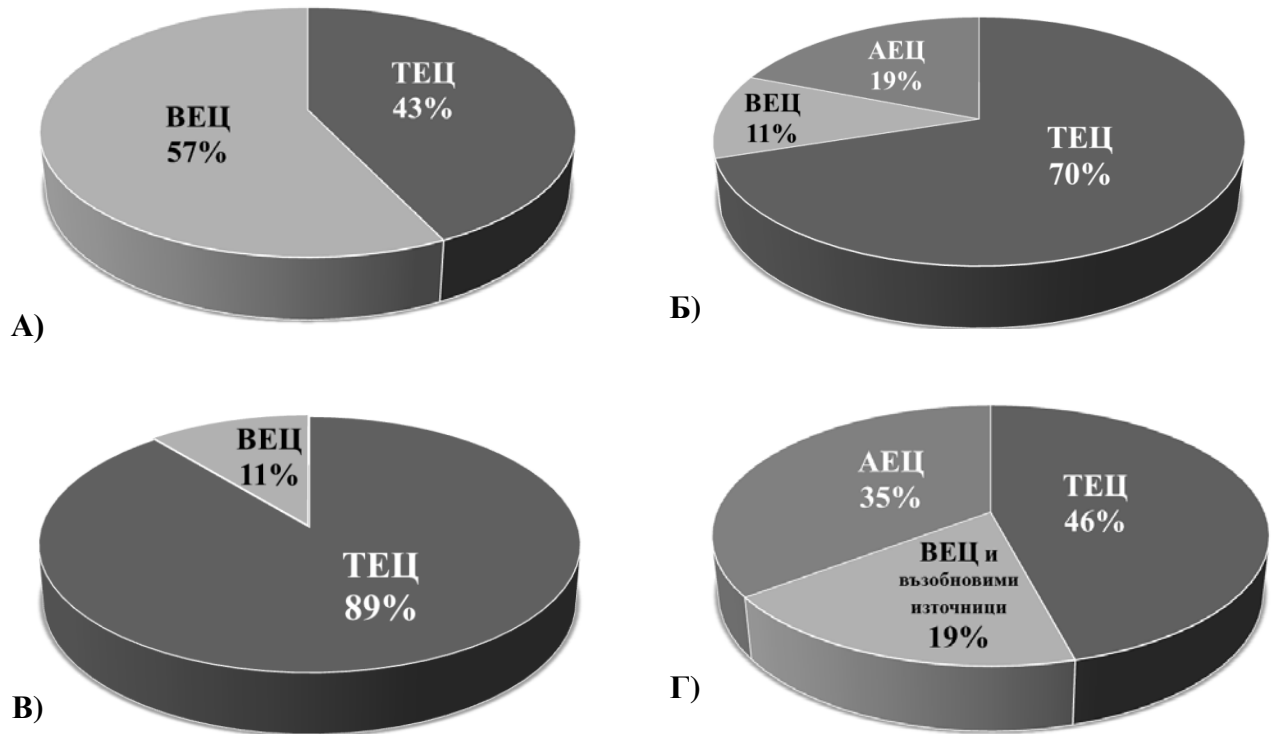
26. Центрове за производство на кои продукти са показани на картосхема 2?

- А) порцеланови и фаянсови изделия
- Б) цимент, вар и тухли
- В) лекарства и козметика
- Г) цветни и черни метали

Картосхема 2

27. Разгледайте четирите диаграми за електропроизводството в България по видове централи през 1939 г., 1970 г., 1979 г. и 2017 г. Коя диаграма показва производството на електроенергия през 1970 г.?

28. В производството на коя земеделска култура се специализира Санданско-Петричкото поле?

- А) дълговлакнест памук
- Б) оранжерийни зеленчуци
- В) захарно цвекло
- Г) маслодайна роза

29. Кои европейски транспортни коридори пресичат територията на България извън границите на Южния централен регион?

- А) коридор № 4 и коридор № 7
- Б) коридор № 8 и коридор № 9
- В) коридор № 9 и коридор № 10
- Г) коридор № 10 и коридор № 8

30. На кой ред всички градове са областни центрове в Югоизточния регион?

- А) Сливен, Благоевград, Разград
- Б) Кърджали, Смолян, Ямбол
- В) Пазарджик, Бургас, Хасково
- Г) Стара Загора, Сливен, Ямбол

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА**

2 юни 2020 г. – Вариант 2

МОДУЛ 2

Време за работа – 60 минути

Отговорите на задачите от 31. до 38. вкл. запишете в свитъка за свободни отговори!

**31. В свитъка за свободните отговори напишете наименованието на организацията, за която се отнася описанието:
„Това е специализираната организация към ООН, която опазва обекти на световното културно и природно наследство. Някои от българските обекти са показани на снимките.“**

32. В свитъка за свободните отговори запишете буквения код и отговорете:

А) Кой отрасъл се развива в близкото минало в областта Рур в западна Германия на базата на разработените находища на въглища и на желязна руда?

Б) Кой е *основният* фактор, който определя местоположението на отрасъла в Рурската област в близкото минало?

33. Разгледайте таблицата за БВП на страните от Г-7 през 2016 г. В свитъка за свободните отговори напишете името на географския регион, където се създава над 10 млрд.\$ от БВП на страните от Г-7.

Страни от Г-7	БВП през 2016 г. (в млрд.\$)
САЩ	18560
Япония	4730
Германия	3495
Великобритания	2650
Франция	2488
Италия	1852
Канада	1533

34. В свитъка за свободните отговори напишете цифрите 1, 2 и 3 и срещу тях отбележете какъв вид централа – АЕЦ, ТЕЦ или ВЕЦ, са означени с тях върху картосхемата за териториалното разположение на големите централи в България.

Териториалното разположение на големите електроцентрали в България

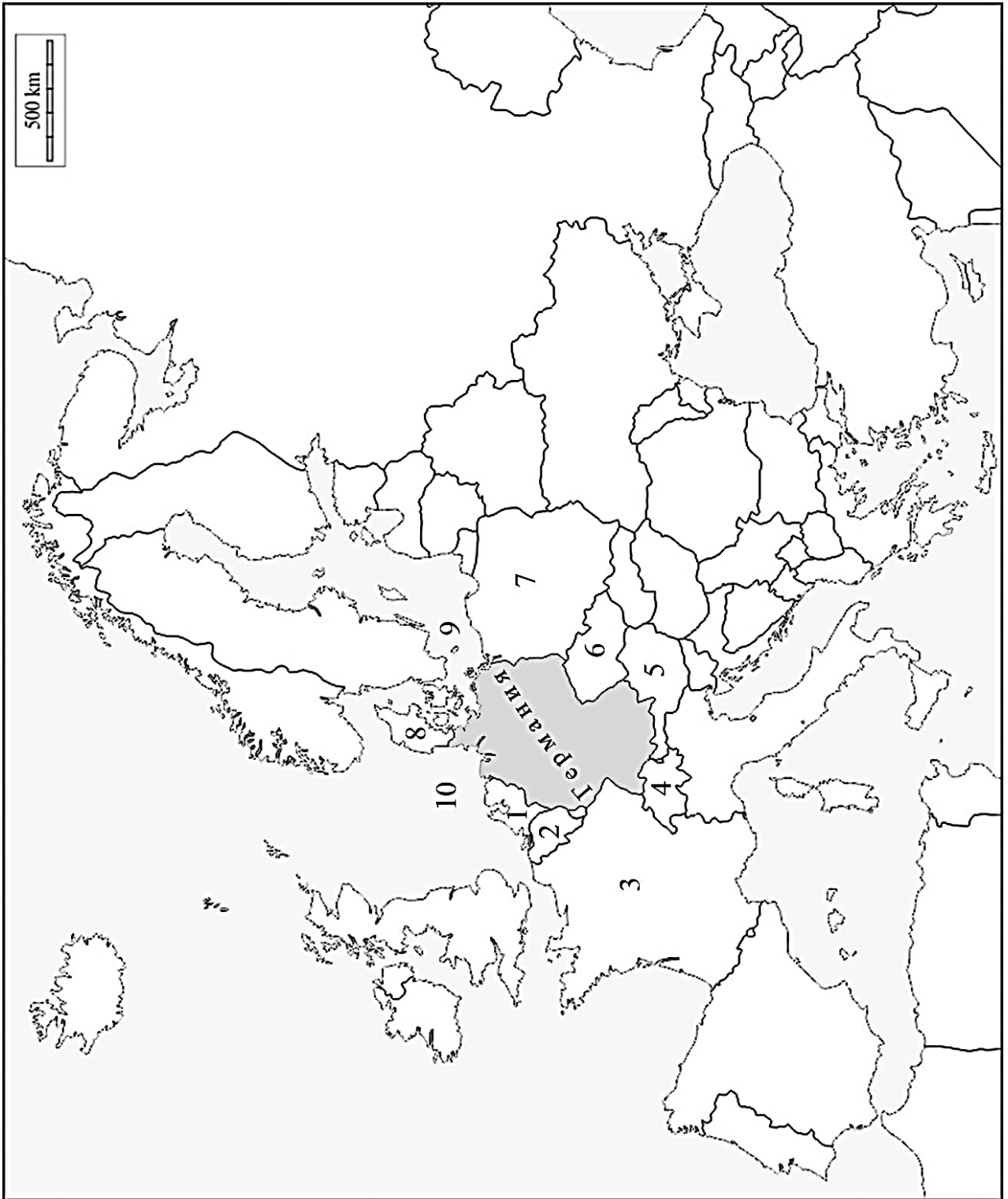

35. В свитъка за свободните отговори напишете името на региона, в който се намира Маришкия въглищен басейн и се добиват най-много лигнитни въглища в България.

36. Производството на слънчоглед в България през 2017 г. е най-голямо в Северозападния регион. В свитъка за свободните отговори напишете името на региона, който е произвел *най-малко* слънчоглед през същата година.

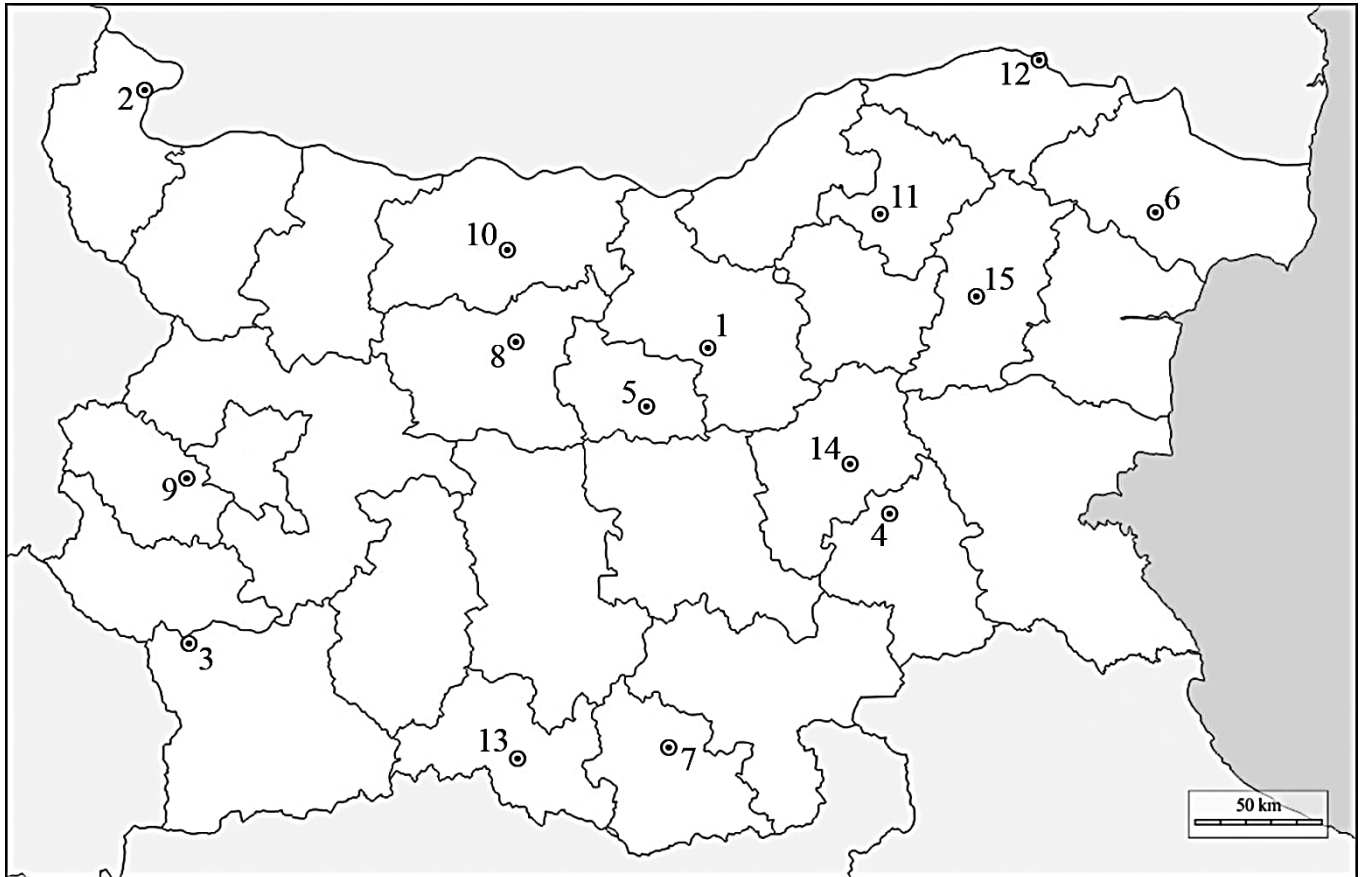
37. Практическа задача *по география на света*

В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1. до 8. вкл. напишете имената на държавите, с които граничи Германия (освен Люксембург) и срещу номера 9. и 10. вкл. – двете гранични морета.

38. Практическа задача по география на България

В свитъка за свободните отговори срещу номера от 1. до 15. вкл. напишете имената на областни градове с университети и колежи в тях, където можете да продължите образованието си.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА**

2 юни 2020 г. – Вариант 2

МОДУЛ 3

Време за работа – 120 минути

Писмената разработка напишете в свитъка за свободните отговори на предвиденото за това място!

Характеристика на населението на България

А) Брой на населението – историческо развитие и съвременно състояние.

Б) Разпределение и гъстота на населението.

В) Движение на населението.

1) Естествено движение

- Раждаемост
- Смъртност
- Естествен прираст
- Продължителност на живота

2) Механично движение

- същност
- видове миграции: вътрешни и външни
- значение на външните миграции

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА**

2 юни 2020 г.

ВАРИАНТ № 2

Ключ с верните отговори

Въпрос №	Верен отговор	Брой точки
1.	Б	1
2.	В	1
3.	А	1
4.	Б	1
5.	В	1
6.	А	1
7.	Б	1
8.	Г	1
9.	Б	1
10.	А	1
11.	Г	1
12.	В	1
13.	В	1
14.	А	1
15.	В	1
16.	Г	1
17.	Б	1
18.	Г	1
19.	А	1
20.	В	1
21.	А	1
22.	Г	1
23.	Б	1
24.	А	1
25.	В	1
26.	А	1
27.	В	1
28.	Б	1
29.	А	1
30.	Г	1

31. ЮНЕСКО – 1 т.

32. А) черна металургия – 1 т

Б) суровинен фактор – 2 т.

33. Европа, Европейски район – 2 т.

34. 1 АЕЦ

2. ТЕЦ

3. ВЕЦ

– 3 т.

35. Югоизточен регион – 3 т.

36. Югозападен регион – 3 т.

37. Практическа задача *по география на света* – 10 точки

1. Нидерландия (Холандия)

6. Чехия/Чешка република

2. Белгия

7. Полша

3. Франция

8. Дания

4. Швейцария

9. Балтийско море

5. Австрия

10. Северно море

38. Практическа задача *по география на България* – 15 точки

1. Велико Търново

9. Перник

2. Видин

10. Плевен

3. Благоевград

11. Разград

4. Ямбол

12. Силистра

5. Габрово

13. Смолян

6. Добрич

14. Сливен

7. Кърджали

15. Шумен

8. Ловеч

Писмена разработка върху *география на България* – 30 точки

Характеристика на населението на България – 30 точки

А) Брой на населението – историческо развитие и съвременно състояние. – 5 точки

Б) Разпределение и гъстота на населението. – 4 точки

В) Движение на населението. – 21 точки

1) Естествено движение

- Раждаемост
- Смъртност
- Естествен прираст
- Продължителност на живота

2) Механично движение

- същност
- видове миграции: вътрешни и външни
- значение на външните миграции